

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 2190/22
13.3.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јелене Стојилковић, председника већа, Марије Бошковић и Татјане Лемајић, чланова већа, у парници тужиоца “UniCredit bank Србија” а.д. Београд из Београда, ул. Рајићева 27-29, чији је пуномоћник Небојша Радовић, адвокат из Новог Сада, ул. Васе Стајића 28, против туженог АА из ..., чији је пуномоћник Николина Липовшек, адвокат из Младеновца, ул. Алексе Челебоновића бр. 11/2, ради дуга, одлучујући о жалби туженог, изјављеној против пресуде Основног суда у Младеновцу П бр. 1246/21 од 12.11.2021. године, у седници већа одржаној дана 13.3.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Младеновцу П бр. 1246/21 од 12.11.2021. године.

Образложење

Побијаном пресудом у ставу првом изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је одржано на снази решење о извршењу Основног суда у Младеновцу И.Ив. 188/16 од 17.10.2016. године којим је обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 694.473,56 динара, са законском затезном каматом почев од 07.09.2016. године до исплате и на име трошкова извршног поступка износ од 21.081,56 динара.

Ставом другим изреке обавезан је тужени да тужиоцу исплати на име трошкова парничног поступка износ од 46.622,37 динара.

Против наведене пресуде жалбу је благовремено изјавио тужени због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 386 ЗПП (“Службени гласник РС”, бр. 72/11, 55/14, 78/18 и 18/20), Апелациони суд је оценио да је жалба туженог неоснована.

У поступку који је претходио доношењу првостепене пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9

Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а због којих би побијана одлука морала бити укинута. Побијана пресуда садржи потпуне и јасне разлоге о свим важним чињеницама које непротиврече садржини доказа у списима, тако да се законитост и правилност са сигурношћу може испитати, па не стоје наводи жалбе туженог којима се указује да постоји почињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП.

Према разлозима првостепене пресуде тужилац је дана 17.10.2016. године поднео предлог за извршење на основу веродостојне исправе-менице серијски бр. ... издате дана 24.08.2007. године којим је тражио да се тужени обавезе да тужиоцу исплати на име дуга износ од 694.473,56 динара, са законском затезном каматом почев од 07.09.2016. године до исплате, са трошковима поступка. На основу предлога тужиоца Основни суда у Младеновцу донео је решење о извршењу И.Ив 188/2016 од 17.10.2016. године којим је усвојено предложено извршење, на које решење је тужени изјавио приговор, те је решењем Вишег суда у Београду Гж 1108/21 од 24.06.2021. године усвојен приговор, преиначено решење Ипв.Ив 18/21 од 02.03.2021. године укинута решење о извршењу у делу у коме је одређено извршење те је поступак настављен као поводом приговора против платног налога.

Тужени оспоравање тужбеног захтева заснива на тврдњи да је меница као презентациона строго формална хартија од вредности морала да се поднесе меничном дужнику на исплату у одређеном року, што је у конкретном случају изостало јер је меница доспевала дана 06.09.2016. године а најкаснији рок за подношење на исплату је био 08.09.2016. године, те пропуштањем рока менични поверилац губи право на исплату меничног износа јер меница постаје прејудицирана па се дужници ослобађају обавезе по меници .

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је, с позивом на одредбе члана 37, 41 и члана 78 Закона о меници нашао да је у конкретном случају реч о сопственој меници која је приложена као средство обезбеђења уговора о кредиту закљученог између тужиоца и туженог, да је тужилац имао овлашћење да исту попуни и означи дан доспелости те како је меница доспела 06.09.2016. године, а предлог за извршење поднет 17.10.2016. године, то је тужилац у оквиру рока застарелости из члана 78 Закона о меници поднео предлог за извршење и тиме прекинуо рок застарелости. Како тужени није исплатио рате кредита, а није ни оспорио наведену чињеницу, то је по закључку првостепеног суда основано потраживање тужиоца у висини утврђеној на основу приложене менице са законском затезном каматом од 07.09.2016. године јер је меница доспела на наплату дана 06.09.2016. године а у складу са чланом 277 Закона о облигационим односима те је одлучено као у ставу првом изреке пресуде те је одржао на снази решење о извршењу Основног суда у Младеновцу И.Ив. 188/16 од 17.10.2016. године и досуђена законска затезна камата почев од доспелости па до исплате, као и на име трошкова извршног поступка износ од 21.081,56 динара.

Супротно жалбеним наводима туженог првостепени суд је правилном применом материјалних права садржаног у одредбама Закона о меници, правилно и потпуно утврдио чињенично стање и за своју одлуку дао довољно јасне и аргументоване разлоге

које као правилне прихвата и овај суд као другостепени.

Наиме, према правилном чињеничном утврђењу у првостепеном поступку, тужени је тужиоцу издао бланко сопствену меницу као средство обезбеђења плаћања које је тужилац поднео на исплату због неизвршавања обавеза преузетих по основу уговора о кредиту. Издавањем менице заснован је менично-правни однос између меничног повериоца, овде тужиоца и меничног дужника, овде туженог, према коме је тужени одговоран тужиоцу за исплату меничне своте док не дође до престанка меничних права и обавеза. Тужени је предао тужиоцу потписану бланко меницу са клаузулом “без протеста”, а тужилац је био овлашћен да као менични поверилац исту попуни уписивањем места и датума издавања менице, датума доспећа и укупног износа меничне своте. Сопствена меница представља меницу чији су обавезни елементи означавање да се ради о меници, а што је унето у сам слог исправе на језику на коме је она састављена, безусловно обећање да ће се одређена свота новца платити, означавање рока доспелости, место где ће се плаћање извршити, име онога коме се или по чијој се наредби мора платити, означавање дана и места где је сопствена меница издата, као и потпис онога који меницу издаје и издавалац сопствене менице одговара онако како одговара акцептант трасиране менице.

Према члану 37 став 1 Закона о меници, меница је платива на одређени дан или на одређено време после дана издавања или виђења, мора се поднети на исплату било на сам дан плаћања било једног од два радна дана који долазе одмах за њим. Према члану 52 став 1 тачка 3 и став 2 истог члана са протеком рокова за подношење на исплату менице која садржи одредбу “без трошкова” ималац менице губи своја права против индосанта, трасанта и против осталих обвезника, изузев акцептанта.

У конкретном случају, према правилно утврђеном чињеничном стању у првостепеном поступку, тужени је издао сопствену бланко меницу са клаузулом “без протеста” па на основу члана 110 став 1 Закона о меници одговара онако како одговара акцептант трасиране менице. Акцептом се трасат обавезује да меницу плати о доспелости а ако меница не буде плаћена, њен ималац, па ма то био и сам трасант има на основу ње право на непосредну тужбу против акцептанта за све што се може захтевати према члану 47 и 48 Закона о меници (члан 27). То значи да ималац менице има право да захтева исплату као и право на непосредну тужбу против акцептанта, па како издавалац сопствене менице одговара као акцептант трасиране менице то исто правило из члана 27 важи и за издаваоца сопствене менице. Дакле, за очување права из менице, међу којима је и право на наплату меничне суме на основу судске одлуке није потребно подизање протеста у случају када је дужник (тужени) акцептант или издавалац сопствене менице, нити постоји обавеза презентирања менице на исплату у односу на главног меничног дужника односно за издавање сопствене менице (члан 110 став 1 Закона о меници). Сви менично-правни захтеви против акцептанта застаревају за три године почев од дана доспелости менице, сходно одредби члана 78 став 1 Закона о меници, те иако тужени одговара само као менични дужник (издавалац сопствене менице) на њега се не примењују рокови из члана 37 Закона о меници а како се то тужени неосновано у жалби позива.

Неосновани су наводи жалбе туженог да првостепени суд није навео по ком

основу је обавезао туженог, с обзиром да се у конкретном случају ради о меничном дугу заснованом на накнадно попуњеној бланко меници издатој као средство обезбеђења по којој је тужени дужник из основног правног посла закљученог са тужиоцем-уговора о кредиту, те је у складу са Законом о меници тужени менични дужник из тог правног посла.

Неосновани су жалбени наводи туженог да је изрека пресуде несаобразна тужбеном захтеву и да је првостепени суд самостално прецизирао тужбени захтев и поставио га како није гласио чиме се заправо указује на квалитативно прекорачење тужбеног захтева из члана 393 ЗПП. Наиме, у конкретном случају овај поступак је проистекао из извршног поступка након што је решење о извршењу И.Ив 188/16 од 17.10.2016. године укинута у делу у коме је одређено извршење и поступак настављен као поводом приговора против платног налога, те је првостепени суд правилном применом одредбе члана 460 став 4. Закона о парничном поступку одржао на снази решење о извршењу Основног суда у Младеновцу И.Ив. 188/16 од 17.10.2016. године којим је обавезан тужени да тужиоцу исплати износ од 694.473,56 динара, са законском затезном каматом почев од 07.09.2016. године до исплате и на име трошкова извршног поступка износ од 21.081,56 динара то не стоје жалбени наводи тужиоца да је изрека побијане пресуде несаобразна постављеном тужбеном захтеву

Приликом доношења другостепене одлуке, цењени су и остали жалбени наводи туженог, али је овај суд закључио да се истима не доводи у сумњу законитост и правилност побијане одлуке, те да су исти ирелевантни за другачију одлуку суда а с обзиром на напред изнето правно становиште.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка с обзиром да је иста донета правилном применом одредби члана 150, 153, 154 и 163 Закона о парничном поступку и тужиоцу су признати трошкови за радње које су биле нужне и оправдане за вођење поступка а одмерено правилном применом Адвокатске тарифе и Таксене тарифе.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка садржана у ставу другом изреке пресуде, имајући у виду да је иста донета правилном применом одредаба члана 153 и 154 ЗПП.

Из изнетих разлога, применом одредби члана 390 и 401 тачка 2 Закона о парничном поступку одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Јелена Стојилковић с.р**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић